

[Bording.]

i den Periode.... ja, den højtærede Landbrugsminister ryster paa Hovedet, men jeg vil dog haabe, at vi ikke alle sammen har været saa letsindige, at vi har forøget vor Gæld i den Periode; det vilde jo dog være en Skandale, naar vi i ti Aar har haft en Højkonjunktur at arbejde under, om vi alligevel havde sat os for yderligere Prioriteter. Jeg kender mange Landboere, som ikke alene har betalt af paa deres Gæld, men er blevet fuldkommen gældfri, fordi de har været inde i disse Forhold.

Naar Gælden alligevel er steget til det dobbelte, vil det sige, at den falder saa meget haardere paa de andre. Jeg skal kun nævne et Par Tal. I 1914 havde Landbruget en Rentebyrde paa ca. 80 Mill. Kr., ved en Forrentning af 5 pCt., og nu har det en Rentebyrde paa 145 Mill. Kr.; altsaa er der en Stigning paa 65 Mill. Kr.

Saa siger den højtærede Landbrugsminister, at det har ingen Betydning, enten vi har denne Stigning eller ikke, for vi kan alligevel ikke producere med Fortjeneste. Jeg vil dog gerne spørge: Tror Landmændene ikke, at hvis vi ikke havde haft disse 65 Mill. Kr.s Forøgelse, vilde vi være langt gunstigere stillet end nu?

Jeg skal til Sammenligning anføre, at hele vor Ejendomsbeskatning, Skatterne til Stat, Amt og Kommune, som navnlig de store Landbrugere erklærer for ødelæggende, efter de Oplysninger, vi har faaet fra Ministeren, ikke en Gang naar op paa de Beløb, som alene Gældsstigningens Forrentning udgør. I de 14 Aar er de kun kommet op paa 61 Mill. Kr.; og naar alle erkender, at det er en tyngende Byrde for Landbruget, maa man ogsaa erkende, at 65 Mill. Kr.s Forøgelse, faldende paa en Del af Landbruget, maa være en overordentlig stor Byrde for den Del af Landbruget, som skal bære den forøgede Byrde.

Jeg ved meget vel, at denne forøgede Byrde ikke udelukkende er fremkommet ved Ejendomssalg, men ogsaa ved Forøgelse af Produktionen og Produktionsevnen i Landbruget. Vi har rettet en Del Forespørgsler for at faa Oplysning om, hvorledes vi sidder i det, hvor meget der er fremkaldt paa Grund af den lave Krone, og hvor meget der er fremkommet ved Produktionskraftens Forøgelse, men vi har ingen Oplysninger kunnet

faa. Det forekommer mig at være af stor Betydning at faa disse Oplysninger, for at vi kan drøfte disse Forhold.

Den højtærede Landbrugsminister udtalte, at vi havde anbefalet en Tvangsnedskrivning af Gælden. Det er ikke rigtigt. Vi har fremhævet, at man kunde gaa den Vej at foretage en Udligning af den Gældsforøgelse, som er fremkaldt ved den lave Krone. Men først skulde vi have undersøgt, hvor meget af Gældsforøgelsen der skyldes ovennævnte Aarsag.

Der er mange Venstreblade, som har været inde paa det samme. Jeg husker, at der for en Tid siden stod en Række Artikler i „Aalborg Amtstidende“ og „Herning Folkeblad“, som skrev, at vi faar ikke Fred i Danmark, før det Spørgsmaal optages til Løsning. Vi har antydet, hvorledes vi tænker os det kan ordnes; det kan ordnes paa den Maade, at man opkræver en Afgift af dem, der har tjent ved denne Omsætning, til Lettelse for dem, der har købt. Men jeg sagde udtrykkelig før, at jo længere Tid der gaar, før man foretager en saadan Udligning, desto vanskeligere vil det blive.

Naar dette afvises, har vi fra vor Side tiltraadt den Tanke, at der fra Statens Side gennemføres Foranstaltninger gaaende ud paa at lette en Akkordordning for Landbruget og derigennem komme til en Nedskrivning af Gældsbyrden. Den højtærede Landbrugsminister udtalte, at det var han imod. Det kan imidlertid ikke være rigtigt, for den ærede Ordfører for Venstre (Kr. Kristensen) udtalte før, at det Lovforslag, vi behandler, netop gaar ud paa gennem Foranstaltninger fra Statens Side at søge gennemført en Nedskrivning af Gældsbyrden gennem en Akkordordning.

Den højtærede Landbrugsminister vilde gøre sig lystig over mig, fordi jeg har talt om de forskellige Skridt, Ministeren har gjort, og sagde, at det skyldes ingenlunde min Paavirkning. Nej, jeg er en beskeden Mand, jeg har kun ringe eller maaske slet ingen Indflydelse paa den højtærede Landbrugsminister; det er slet ikke min Skyld, det skal jeg villigt erkende, hvis det er en Tilfredsstillelse for den højtærede Landbrugsminister; det er Forholdene i Landbruget, der har faaet Ministeren til at gøre de forskellige Skridt, det kan man ikke benægte.